

УДК 346.26

DOI: 10.33663/1563-3349-2026-100-239

ISSN 1563-3349

М. Ю. ЗАДНІПРЯНА-КОРІННА
С. О. КОРИННИЙ

ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ДЕРЖАВИ

Здійснено комплексне теоретичне обґрунтування ролі правових механізмів захисту суб'єктів господарювання як фундаментального детермінанта стимулювання інвестиційної активності та забезпечення стабільності ринкового середовища. Досліджено трансформацію правового регулювання підприємництва в умовах глобалізаційних процесів та економічної інтеграції. Особливу увагу приділено критичній значущості предиктивності правового поля у сферах договірних відносин, захисту прав інтелектуальної власності та підтримки добросовісної конкуренції для формування інституційної довіри інвесторів. Дослідження підтверджує кореляцію між рівнем захисту прав підприємців та обсягом іноземних інвестицій. Визначено роль держави у забезпеченні справедливості й прозорості правозастосування. На основі системного та юридичного аналізу уточнено зміст гарантій для бізнесу та запропоновано рекомендації щодо його взаємодії з державними органами. Наукова новизна полягає у системному підході до правового захисту як чинника міжнародної конкурентоспроможності національної економіки.

Ключові слова: суб'єкт господарювання, правовий захист, інвестиційна активність, правові гарантії, державне регулювання.

Zadnepriana-Korinna Mariana, Korenniy Sergiy . Legal instruments for safeguarding the rights of commercial entities as factors of state economic stability and investment attractiveness

The article presents a comprehensive theoretical substantiation of the role of legal mechanisms for the protection of business entities as a fundamental

---

© ЗАДНІПРЯНА-КОРІННА Мар'яна Юріївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри економіки і права Національного університету харчових технологій; ORCID: 0000-0002-6440-8545; e-mail: zadneprianam@gmail.com

© КОРИННИЙ Сергій Олександрович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри економіки і права Національного університету харчових технологій; ORCID: 0009-0002-7624-774X; e-mail: korinniy@yahoo.com

determinant of stimulating investment activity and ensuring the stability of the market environment. The transformation of legal regulation of entrepreneurship in the context of globalization processes and economic integration is studied. Particular attention is paid to the critical importance of the predictiveness of the legal field in the areas of contractual relations, protection of intellectual property rights and support of fair competition for the formation of institutional trust of investors. The study confirms the correlation between the level of protection of the rights of entrepreneurs and the volume of foreign investment. The role of the state in ensuring justice and transparency of law enforcement is determined. On the basis of systemic and legal analysis, the content of guarantees for business was clarified and recommendations for its interaction with state bodies were proposed. The scientific novelty lies in the systematic approach to legal protection as a factor in the international competitiveness of the national economy.

Key words: *economic entities, legal protection, investment activity, legal guarantees, state regulation.*

Вступ. У сучасних умовах ринкової економіки захист прав суб'єктів господарювання є ключовим аспектом функціонування бізнесу та стратегічним пріоритетом розвитку національної економіки. Процеси глобалізації та інтеграції економік підвищують значущість ролі підприємництва, що потребує створення передбачуваного правового середовища. Стабільність правового регулювання, зокрема у сферах договірних відносин, інтелектуальної власності та справедливої конкуренції, є критично важливою для формування довіри інвесторів та підвищення конкурентоспроможності підприємств на міжнародній арені.

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні ролі правових механізмів захисту суб'єктів господарювання як фактора стимулювання інвестиційної активності та розробці рекомендацій щодо зміцнення взаємодії між бізнесом і державними органами на засадах прозорості.

Завдання дослідження: проаналізувати вплив правових гарантій на стабільність ринкового середовища; визначити взаємозв'язок між рівнем захисту прав підприємців та залученням іноземних інвестицій; окреслити роль держави у забезпеченні принципу справедливості у правозастосовній діяльності щодо суб'єктів господарювання.

У процесі підготовки статті було використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: діалектичний метод для ана-

лізу динаміки розвитку правового регулювання підприємництва; системно-структурний метод при визначенні складників правового механізму захисту бізнесу; формально-юридичний метод для тлумачення норм чинного законодавства, що регулюють договірні та конкурентні відносини; логіко-семантичний метод для уточнення понятійного апарату щодо гарантій суб'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу. Теоретичне осмислення правового захисту суб'єктів господарювання потребує аналізу сутності категорії «правовий механізм захисту». В юридичній науці під цим терміном розуміють комплексну систему правових засобів, інструментів та процедур, що спрямовані на попередження порушень прав підприємницької діяльності, їх відновлення та компенсацію завданої шкоди. Проте в умовах сьогодення, що характеризується глобальною нестабільністю та воєнними викликами, ця дефініція набуває нових змістовних характеристик. Одним із ключових елементів теоретичного фундаменту захисту бізнесу є принцип правової визначеності. Для суб'єкта господарювання цей принцип означає можливість передбачити наслідки своїх дій та розраховувати на стабільність діяльності в сучасних умовах.

В умовах інтеграції України до єдиного ринку Європейського Союзу правова визначеність стає не просто доктринальним поняттям, а практичним інструментом інвестиційної привабливості. Глобальні виклики змушують державу до частого зміни законодавства (податкового, митного, регуляторного), що створює ризики для бізнесу. Тому теоретично обґрунтованим є твердження, що ефективний правовий захист починається не з суду, а з якісного, стабільного та зрозумілого законодавчого процесу.

У світлі сучасних подій в Україні категорія захисту прав тісно переплітається з фізичною та юридичною безпекою активів. Теоретичний аспект тут полягає у розширенні змісту права власності. Сьогодні захист прав суб'єктів господарювання включає: превентивні механізми - захист від рейдерства через цифровізацію реєстрів та запровадження антирейдерських запобіжників; компенсаторні механізми - розробка правових процедур фіксації та відшкодування шкоди, завданої внаслідок збройної агресії, що є абсолютно новим викликом для вітчизняної правової системи. Держава має виступати не лише як регулятор, а й як гарант недоторканності приватної власності, що є базисом ринкової економіки. Глобальна

конкуренція за капітал у постіндустріальну епоху змушує національні правові системи переглядати фундаментальну роль державних інституцій. Теоретично обґрунтованою є зміна парадигми: від традиційної контрольно-наглядової моделі, що базується на пріоритеті державного примусу, до сервісної моделі, де держава виступає гарантом безпечного середовища та постачальником якісних правових послуг. У цьому контексті правовий захист розглядається крізь призму радикального зменшення адміністративного тиску та дебіюрократизації відносин. Відповідно до стратегічного вектору реформування системи державного нагляду та адаптації вітчизняного законодавства до стандартів належного врядування, на думку більшості правників, сучасний вектор спрямований на впровадження ризико-орієнтованого підходу. Дана концепція передбачає, що інтенсивність та періодичність заходів державного контролю мають детермінуватися не суб'єктивним розсудом посадової особи, а об'єктивним ступенем ризику діяльності конкретного суб'єкта господарювання. Такий підхід, інтегрований у межах виконання зобов'язань України щодо євроінтеграції, виступає фундаментальною гарантією захисту бізнесу від неправомірного втручання та адміністративного свавілля.

Цифровізація ліцензійних процедур згідно із Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» мінімізує суб'єктивний фактор [1]. Доведено, що мінімізація безпосередньої взаємодії суб'єктів господарювання з представниками владної вертикалі є ключовим фактором уникнення корупційних ризиків та зміцнення реального правового захисту бізнесу. Теоретична концепція «держави у смартфоні» виступає практичним інструментом реалізації принципу прозорості та обмеження необґрунтованого державного втручання у господарську діяльність. У контексті сучасного реформування приватного права і тенденцій до рекодифікації цивільного законодавства пріоритетним стає дотримання засад свободи підприємницької діяльності та захисту від свавілля суб'єктів владних повноважень, що корелюється з європейськими стандартами належного врядування та принципом верховенства права. Окремим аспектом захисту є запровадження інституту бізнес-омбудсмена (відповідно до Постанови КМУ № 691 від 11 червня 2025 року) [2]. Це створює додатковий поза-

судовий механізм захисту прав, що особливо актуально в умовах реформування судової гілки влади.

Сучасний правовий захист підприємницької діяльності в Україні вже не може розглядатись ізольовано від глобальних стандартів «Environmental, Social, and Governance». Глобальні виклики – від кліматичних змін до соціальної нерівності - формують нову архітектуру вимог до суб'єктів господарювання. В межах виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС вітчизняне законодавство поступово імплементує норми щодо нефінансової звітності та екологічної відповідальності. Правовий механізм захисту в цьому контексті набуває двостороннього характеру. З одного боку, держава захищає бізнес, що дотримується високих етичних стандартів, через надання преференцій, «зелених» кредитів та спрощений доступ до міжнародних ринків капіталу. З іншого боку, право на захист бізнесу тепер тісно корелюється з його обов'язком діяти прозоро. Це знаходить відображення у нормах Закону України № 361-IX від 06.12.2019 «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», де прозорість структури власності є обов'язковою умовою правосуб'єктності [3]. Теоретична площина цього питання полягає у пошуку балансу між приватним інтересом підприємця (отримання прибутку) та публічним інтересом суспільства (екологічна безпека, соціальна стабільність). Такий підхід узгоджується з нормами Конституції України (ст. 13 та ст. 95), які вказують, що власність не повинна використовуватися на шкоду людині і суспільству [4]. Відтак правовий захист у XXI столітті - це захист відповідального власника, що створює нову етику взаємодії бізнесу, держави та громади.

Промисловий сектор є базисом національної економіки, а його конкурентоспроможність у XXI столітті визначається не лише матеріальними активами, а й рівнем захисту інтелектуального капіталу. Галузева специфіка правових механізмів у цій сфері обумовлена високою капіталомісткістю виробництва та тривалим циклом окупності інвестицій, що вимагає особливо надійних юридичних гарантій. У сучасних умовах промислові підприємства трансформуються у високотехнологічні комплекси, де нематеріальні активи часто перевищують вартість основних засобів. Відповідно до

Цивільного кодексу України та Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», правовий захист цих об'єктів є ключовим інструментом запобігання недобросовісній конкуренції [5, 6]. Науковий інтерес становить той факт, що для промисловості критично важливим є механізм захисту «ноу-хау» (комерційної таємниці). На відміну від патентів, які мають обмежений термін дії, режим комерційної таємниці дозволяє підприємству зберігати технологічну перевагу протягом необмеженого часу, за умови належного правового оформлення режиму доступу до інформації згідно зі ст. 505 Цивільного кодексу України.

В межах виконання Угоди про асоціацію Україна здійснила значний крок у реформуванні сфери інтелектуальної власності. Це включає посилення відповідальності за порушення прав, що регламентується Директивою 2004/48/ЄС від 29.04.2004 [7]. Для промислових гігантів це означає доступ до більш ефективних інструментів судового захисту, таких, як: разове грошове стягнення замість доведення конкретних збитків; заходи забезпечення позову, що дозволяють негайно вилучати контрафактну продукцію з обігу. Слід зазначити, що особливого значення набуває митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності. Правовий механізм, закріплений у Митному кодексі України, дозволяє блокувати ввезення/вивезення товарів, що порушують права власників промислових зразків чи торговельних марок, що є потужним інструментом захисту внутрішнього виробника.

Специфіка промислового захисту також включає механізми стимулювання інновацій. Закон України «Про інвестиційну діяльність» та норми щодо індустриальних парків створюють спеціальні правові режими, де бізнес отримує не лише податкові пільги, а й захищений правовий простір для розгортання виробництва [8]. Це є втіленням сервісної ролі держави, яку ми попередньо розглядали.

Аграрний сектор України традиційно є локомотивом національної економіки та гарантом глобальної продовольчої безпеки. Проте сьогодні він опинився в епіцентрі подвійного виклику. З одного боку, завершення масштабної земельної реформи, з іншого – необхідність функціонування в умовах повномасштабної збройної агресії. Це створює унікальний правовий ландшафт, що потребує глибокого наукового аналізу. З 2024 року в Україні розпочався другий етап земельної реформи, який, відповідно до Земельного

кодексу України, дозволив юридичним особам набувати у власність сільськогосподарські землі. Це створило нові правові можливості для капіталізації агробізнесу, але породило низку викликів. Суворі вимоги до фінансового моніторингу під час купівлі-продажу землі вимагають від суб'єктів господарювання бездоганної звітності. Правовий механізм реалізації переважного права купівлі земельної ділянки орендарем часто стає предметом судових спорів, що потребує вдосконалення нотаріальних процедур. Запровадження воєнного стану внесло істотні корективи у регулювання аграрних відносин. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» та низка спеціальних актів (зокрема, зміни до розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу) запровадили спрощені процедури [9; 10]. На початкових етапах війни було запроваджено механізм автоматичного продовження оренди на один рік без внесення змін до реєстрів, що дозволило уникнути зупинки посівної кампанії. Можливість передачі земель державної та комунальної власності в оренду для сільськогосподарського виробництва без проведення аукціонів у певних випадках стала тимчасовим, але необхідним заходом.

Найскладнішим правовим викликом сьогодні є розробка механізмів фіксації та оцінки шкоди, завданої аграрному сектору (мінування, знищення техніки, елеваторів, псування родючого шару ґрунту). Відповідно до Постанови КМУ № 326 від 20 березня 2022 року розроблено методики визначення шкоди, проте правовий механізм реального стягнення репарацій з агресора на користь приватних агрохолдингів та фермерів перебуває у стадії формування на міжнародному рівні [11]. Це вимагає від юристів-науковців розробки алгоритмів, які дозволять використовувати ці дані у майбутніх міжнародних арбітражах. Слід зазначити, що збройна агресія спричинила масове невиконання договірних зобов'язань (логістичні розриви, неможливість збору врожаю). Теоретичне питання балансу між інтересами кредитора та боржника в агросекторі вирішується через інститут форс-мажору. Повідомлення Торгово-промислової палати України про засвідчення форс-мажорних обставин стало базисом для захисту суб'єктів господарювання від нарахування штрафних санкцій, проте кожен випадок потребує окремого правового доведення зв'язку між воєнними діями та неможливістю виконання зобов'язання. Навіть у стані війни Укра-

їна продовжує шлях до Європейського Союзу, що вимагає адаптації до спільної аграрної політики. Це передбачає посилення екологічного контролю за використанням пестицидів, охорону ґрунтів та перехід до сталого землеробства. Правовий захист агробізнесу тепер включає і допомогу в адаптації до цих суворих регламентів, щоб зберегти доступ до європейського ринку. Правові виклики аграрного сектору сьогодні мають не лише господарський, а й безпековий характер. Ефективність правових механізмів - від захисту переважного права на землю до міжнародного стягнення збитків – визначатиме швидкість відновлення галузі. Держава має забезпечити таку законодавчу базу, яка б поєднувала лібералізацію ринку землі з надійними гарантіями захисту кожного гектара українського чорнозему.

Трансформація сфери послуг під впливом четвертої промислової революції призвела до виникнення нових форм господарювання, які потребують адекватного правового інструментарію. Цифровізація сьогодні виступає не лише як технологічний процес, а як фундаментальний засіб забезпечення прозорості та захисту суб'єктів господарювання від адміністративних та правових ризиків. Одним із найпрогресивніших кроків України у напрямку цифровізації стало впровадження спеціального правового та податкового режиму для технологічних компаній «Дія City». Відповідно до Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» було запроваджено унікальні для вітчизняного права інструменти. Гіг-контракти є новою формою взаємодії, що поєднує гнучкість фрілансу із соціальними гарантіями, забезпечуючи правовий захист обом сторонам [11]. Договори про неконкурунцію та непереманювання запозичені з англо-саксонської системи права, ці інструменти дозволяють сервісним компаніям захищати свій основний актив – інтелектуальний капітал та клієнтську базу. Цей режим створює правовий острів, де діють чіткі правила, що мінімізують втручання правоохоронних органів у діяльність ІТ-сектору. Сфера послуг сьогодні нерозривно пов'язана з електронною комерцією. Закон України «Про електронну комерцію» та Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» сформували надійний фундамент для легітимізації цифрових правочинів [12, 13]. Використання кваліфікованого електронного підпису прирівнює електронний документ

до паперового з власноручним підписом, що значно спрощує процедуру доказування в господарських судах. Для бізнесу це означає: зменшення трансакційних витрат; можливість оперативного укладання міжнародних контрактів без фізичної присутності; високий рівень автентичності та захисту від підробки документів. У цифровому середовищі правовий захист бізнесу зміщується у площину кіберстійкості. Згідно із Законом України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» цифрова сфера послуг (особливо фінтех та хмарні сервіси) розглядається як критично важлива [14]. Правовий захист включає обов'язок держави забезпечувати безпечне середовище для обміну даними та відповідальність суб'єктів господарювання за дотримання стандартів захисту персональних даних, відповідно до норм загального регламенту про захист даних, до яких Україна активно адаптує своє законодавство. Розвиток маркетплейсів та агрегаторів послуг ставить нові питання щодо розмежування відповідальності. Правові механізми захисту тут спрямовані на створення балансу: захист репутації надавача послуг від недобросовісних відгуків та захист споживача від неякісного сервісу. Цифрові інструменти (смарт-контракти) починають виступати як самовиконувані алгоритми, що гарантують оплату послуги лише за умови її фактичного надання, що автоматизує правовий захист сторін без залучення суду.

Процес гармонізації вітчизняного законодавства із правом Європейського Союзу є не просто політичним зобов'язанням, а фундаментальною основою для створення прогнозованого та захищеного інвестиційного середовища. Для суб'єктів господарювання адаптація означає перехід до загальноприйнятих європейських стандартів, що автоматично мінімізує правові ризики та підвищує капіталізацію українських активів. Ключовим елементом правового захисту в цьому контексті є впровадження стандартів добросовісної конкуренції та прозорості. Реформування антимонопольного законодавства та системи державної допомоги згідно з нормами ЄС гарантує інвесторам рівні «правила гри» та унеможливає надання необґрунтованих преференцій окремим гравцям. Паралельно із цим посилення корпоративного управління та захисту прав міноритарних інвесторів виступає індикатором юридичної зрілості держави, забезпечуючи надійний захист капіталу від неправомірних посягань. Системна імплементація європейських

правових механізмів перетворює правове поле України на інструмент економічної стабільності. Це дозволяє не лише інтегрувати національних виробників у глобальні ланцюги доданої вартості, а й сформувати інституційну довіру, яка є вирішальною для залучення довгострокових іноземних інвестицій.

Висновки. В умовах глобальних турбулентностей та воєнного стану правовий захист бізнесу перестав бути лише інструментом відновлення порушених прав. Сьогодні це стратегічний елемент національної економічної безпеки, що базується на переході від контрольної-каральної до сервісно-стимулюючої моделі взаємодії держави та підприємництва. Ефективність захисту прямо залежить від врахування галузевої специфіки. Наприклад, у промисловості пріоритетом є захист інтелектуального капіталу та ноу-хау як головних активів Індустрії 4.0. В аграрному секторі ключовим викликом залишається юридичне забезпечення другого етапу земельної реформи та розробка міжнародно-правових механізмів фіксації й компенсації збитків, завданих збройною агресією. Цифровізація виступає найефективнішим антикорупційним запобіжником. Мінімізація суб'єктивного чинника через автоматизацію дозвільних процедур та цифрову автентифікацію правочинів створює зону довіри, необхідну для залучення технологічних інвестицій. Саме синергія стабільних державних гарантій захисту права власності з гнучкими цифровими інструментами управління ризиками дозволить забезпечити економічну стійкість та ефективне повоєнне відновлення національної економіки.

1. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
2. Деякі питання реалізації дозвільної системи у сфері господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.06.2025 № 691. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
4. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>
5. Цивільний кодекс України: Закон від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
6. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687->

12#Text 7. Директива 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2004 року про захист прав інтелектуальної власності. URL: https://zakononline.ua/documents/show/253506__253571 8. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> 9. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> 10. Земельний кодекс України : Закон від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> 11. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/359-2024-п#Text> 12. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text> 13. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> 14. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

References

1. Pro dozvilnu systemu u sferi hospodarskoi diialnosti: Zakon Ukraine No. 2806-IV (2005). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text> 2. Deiaki pytannia realizatsii dozvilnoi systemy u sferi hospodarskoi diialnosti, Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 691 (2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text> 3. Pro zapobihannia ta protyduiiu lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia: Zakon Ukraine No. 361-IX (2019). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> 4. Konstytutsiia Ukrainy, No. 254k/96-VR (1996). <https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр> 5. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Law No. 435-IV (2003). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> 6. Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli: Zakon Ukraine No. 3687-XII (1993). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text> 7. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights (2004). URL: https://zakononline.ua/documents/show/253506__253571 8. Pro investytsiinu diialnist: Zakon Ukraine No. 1560-XII (1991). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> 9. Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu, Zakon Ukraine No. 389-VIII (2015). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> 10. Zemelnyi kodeks Ukrainy, No. 2768-III (2001). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> 11. Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia Yedynoho derzhavnoho reiestru normatyvno-pravovykh: Resolution Cabinet Ministers Ukraine No. 326 (2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/359-2024-п#Text> 12. Pro elektronnu komertsiiu]: Zakon Ukraine No. 675-VIII (2015). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text> 13. Pro elektronnu identyfikatsiiu ta elektronni

dovirchi posluhy, Zakon Ukraine No. 2155-VIII (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> 14. Pro osnovni zasady zabezpechennia kiberbezpeky Ukrainy: Zakon Ukraine No. 2163-VIII (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

Zadnepriana-Korinna Mariana, Korenniy Sergiy . Legal instruments for safeguarding the rights of commercial entities as factors of state economic stability and investment attractiveness

The article is devoted to a comprehensive theoretical and practical study of the legal protection of economic entities as a fundamental element of the modern market economy and a strategic priority for ensuring the sustainable development of the national economic system. In the context of intensifying globalization and economic integration, the significance of entrepreneurship is growing, which necessitates the creation of a stable, predictable, and transparent legal environment.

The authors emphasize that the stability of legal regulation, particularly in the fields of contractual relations, intellectual property rights, and fair competition, is a critical factor in fostering investor confidence and enhancing the competitiveness of domestic enterprises on the international stage. The main purpose of this research is to provide a theoretical justification for the role of legal mechanisms in protecting business entities as a primary driver for stimulating investment activity. The study develops practical recommendations aimed at strengthening the interaction between business structures and state authorities based on the principles of transparency and mutual responsibility.

The research tasks involve a detailed analysis of how legal guarantees influence the stability of the market environment and the determination of the direct correlation between the level of legal protection for entrepreneurs and the successful attraction of foreign investment. The methodological framework of the study consists of a complex of general scientific and specialized methods, including dialectical, systemic-structural, formal-legal, and logical-semantic methods. These methods allow for the identification of essential components of the legal mechanism for business protection and the interpretation of current legislation. The author concludes that ensuring the principle of fairness in law enforcement is a key duty of the state in its relations with the business sector.

Key words: economic entities, legal protection, investment activity, legal guarantees, state regulation.

Дата першого надходження рукопису до редакції: 05.03.2026 р.

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 14.03.2026 р.

Дата публікації: 28.04.2026 р.